

EXAMENUL NAȚIONAL PENTRU DEFINITIVARE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR
19 iulie 2023

Probă scrisă

LIMBA ȘI LITERATURA SÂRBĂ MATERNĂ

Varianta 3

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de patru ore.

SUBIECTUL I

(60 de puncte)

A. Прочитајте пажљиво текст и напишите одговор на конкурсном листу.

Даје се текст:

„Поочиме, султан Сулејмане!
"Ако пијем уз рамазан вино,
"Ако пијем, вера ми доноси;
"Ак' нагоним оџе и аџије,
"Не може ми та образ поднети,
"Да ја пијем, они да гледају,
"Нек не иду мени у меану;
"Ако л' носим зелену доламу,
"Млад сам јунак и доликује ми;
"Ако л' пашем сабљу оковану,
"Ја сам сабљу за благо купио;
"Ако играм колом уз кадуне,
"Ја се, царе, нисам оженио,
"И ти с', царе, био неожењен;
"Ако калпак на очи намичем,
"Чело гори с' царем се говори,
"Што буздован уза се привлачим,

"И што сабљу на крило намичем,
"Ја се бојим, да не буде кавге,
"Ако би се заметнула кавга,
"Тешко оном, тко ј' најближе Марка!"
Гледи царе на четири стране,
Не има ли тко ближе до Марка:
Ал' код Марка нигди никог нема,
Већ најближе царе Сулејмане;
Цар с' одмиче, Марко се примиче,
Док дотера цара до дувара;
Цар се маша руком у џепове,
Он извади стотину дуката,
Па и даје Краљевићу Марку:
"Иди, Марко те се напиј вина."

(Марко пије уз рамазан вино)

Напиши есеј на основу горње песме, од најмање три стране, имајући у виду:

- тему песме и циклус којем припада;
- неколико одлика епских народних песама;
- одлике православне и муслиманске вере;
- однос Марка и Сулејмана.

а) Поштовање задате теме.

20 поена

б) Правилност језика и правописа.

10 поена

Б. Прочитај реченицу и одговори на следећа питања:

„Да је ветар, појурила би улицама, замрсила гране дрвећа, поскидала људима шешире. Да је облак, спустила би се на врх Сребрне горе, окупала у мору, потрчала за звездама и птицама. Девојчица уздахну. Из свог бетонског дворишта, ограђеног високим зградама као каменим литицама, једва је могла да види комадић неба. Шта да се о облацима каже? Личили су на лептире, и брзо нестајали.”

1. Пронађите три речи са префиксом *по-* у горњем тексту.

3 поена

2. Напишите степене поређења за реч *брзо* и одредите којој врсти речи припада.

4 поена

3. Од речи *врх* напиши породицу речи!

3 поена

4. Одредите падеже следећих речи: *у мору, литицама, неба, о облацима*.

4 поена

5. Одреди број и лице следећих речи: *уздахну, личили су*.

4 поена

6. Одреди глаголско време наведених речи из вежбе бр. 5.	2 поена
7. Одредите број и род следећих речи: <i>горе, лептире</i> .	4 поена
8. Одреди синтактичку улогу у реченици датих речи: <i>Сребрне, нестајали</i> .	4 поена
9. Објасни морфолошку улогу речи <i>каменим</i> у горњем тексту.	2 поена

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

1. Наведи и објасни врсте вежби за обуку језичких вештина.	10 поена
2. Објасни и дај пример примене монолошке методе у настави српског језика и књижевности.	10 поена
3. Објасни шта је то евалуација – њена корективно-оријентативна функција у одређивању дидактичке методологије.	10 поена